

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones Occurrentes & Funebres

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

Caput I. Beatam dicunt Mariam Personæ Divinæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51821)

FIDELIS. PROPHETISSA

SEU

Impletum SS. Virginis MARIÆ Vaticinium.

Beatam me dicent omnes Generationes. *Luc: 1.*

*S. Ildeson: Serm: 2. de Assumptione. Virgo fuit Prophetissa DEI;
imò ut ita dicam Evangelista, Prædicabat enim quæ futura
noverat, Ecce enim, ex hoc beatam me dicent
omnes generationes.*

CAPUT I.

Beatã dicũt Mariam Personæ Divinæ.

1. Quia Virgo sacratum est illis reclinatorium.

Anit hoc Ecclesia Græca 25. Jan; in Menæis. Salve, ajens,
incorruptum & illustre conceptraculum SS. Trinitatis, Patris, Filij,
& Spiritus Sancti. *Quod ipsum quasi explicat ibidem Anatolius 25.
Martij. In te omnis plenitudo Divinitatis habitavit corporaliter.
O beatum domicilium! ô felix tali hospite! addit ibid: S. Andreas
Cretensis Aug: De te publicè constat Maria, quòd sis æterni Patris
beneplacitus thesaurus, Filij quoque mundum intrantis commoratio, & augustum
denique Spiritus Sancti diverforium, ideoque totius Trinitatis Ideam vi quadam re-
præsentans. Inde S. Petrus Martyr: serm: de Assumpt: appellat Virginem Sanctam Nobile
triclinium Trinitatis, ibi enim cubat Sponsus in meridie in umbra illa, quâ obumbrat virtus
altissi.*

A

alissimi, ibi est Filius dilectus in quo sibi Pater complacuit. Bernardus super missus. Pater tecum, qui Filium suum fecit tuum, Filius tecum, qui ad condendum in te mirabile sacramentum, miro modo fecit sibi Sacramentum, Spiritus S. tecum, qui cum Patre & Filio tuum sanctificat uterum. Theophanes in hymno de B. Virgine, Sanctuarium Sanctissimæ Trinitatis. B. Petrus Damian. Sermone de Annunt. B. Virginis. Cum fecerit DEUS omnia sua opera valde bene hoc melius fecit (scilicet Virginem), consecrans illam in ea reclinatorium, in qua sola se post tumultus Angelorum & hominum reclinet, & requiem inveniret. Quam merito itaque S. Bonav. in Spec. Virginem Sanctam dixit, Requiem totius Trinitatis.

2. Quia quandam affinitatem habet cum S. Trinitate.

Sanctus Thomas de Aquino serm. in Dominica 4. Quadragesimæ dixit: Beatus ventus Virginis propter magnam affinitatem, quam habuit cum Beatissima Trinitate, fuit enim Filia Patris, Mater Filij, Sponsa & habitaculum Spiritus Sancti & totius Trinitatis Nobile Triclinium, in quam rem venit Guericci Abbatis sensus Sermonis 2. de Assumptione ubi inducit Christum D. Matri ita loquentem; Communicasti mihi quod homo sum, & ego communicabo tibi quod Deus sum. Quæ fors. certè Angelis non contigit. B. Petrus Damian. Sermonis 1. de Nativitate. Inest Deus Virgini Mariæ identitate, quia idem cum ipsa est, & habitat in Angelis Deus, sed non cum Angelis, quia cum illis non est ejusdem essentia, habitat DEUS in Virgine, habitat cum illa, cum qua unius nature habet identitatem.

3. Quia imitatur Divinas perfectiones.

S. Andreas Cretenensis hom. 1. de dormit. Virg. Mulier quæ cælorum superavit naturam puritate. Virgo, ipsorum Seraphim ipsam vincens naturam; miraculo Dei generationis, primæ nature proximè accedens ad Deum opificem omnium generationis; adeo ut illum veluti in quadam imagine perfectissimè referat. Anonymus citatus à Novarino in umbra Virginis lib. 1. n. 187. Considerandum nobis est Mariam fuisse perfectissimam Dei imaginem, ab ipso, summâ arte ac singulari prudentia depictam. Nimirum inter cætera sicut DEUS omnium creaturarum perfectiones continet absque imperfectionibus, ita Virgo suo modo illas comprehendit, ut merito illi approprietur illud Ecclesiastæ. 2. In me omnis gratia via, & veritatis. Suscepit Baptismum & in eo quidquid perfectionis sine imperfectione, quæ alias supponitur peccati; pœnituit sed non præmissa defectu proprio, peperit, sed salva Virginitate, nupsit sed illaeso Virginitatis voto. Prophetiæ habuit donum sed etiam pleraque oculis proprijs conspexit. Divisam habuit ad tempus animam à corpore, sed sine corporis corruptione: Unde, Idior. 1: Sanctorum omnium privilegia omnia & Virgo habes in te conjuncta, nemo æqualis est tibi, nec major te, nisi DEUS. Sed magis

magis intentum nostrum explicat *Divus Bernardus super missus*. Benedicte tu in mulieribus quæ generalem evasisti mulierum maledictionem, ut nec sterilis maneat, nec cum dolore parias, concipies quidem sed sine macula, gravida eris, sed non gravata, paries sed non cum tristitia, nesciens virum, gignes Filium, illius Mater eris, cuius Deus est Pater. Et *Hesychius Jerosol. Sermon. 2. de Deipar.* Peperit, & uterum non aperuit, concepit & ventrem non corruptit, eduxit infantem, & uterum signatum reliquit: hæc suppeditavit ubera, tamen intacta conservavit, portabat Puerum, tamen Pueri Patrem non agnoscebat, Mater effecta est, & tamen minimè Sponsa fuit; nutriebatur Filius, & non inveniebatur Pater. *B. Josephus Hermannus opusc. 3.* O Virgo, tu Imago viva Dei expressiva sanctitatis: Verùm non solum exprimit perfectiones Divinas, quæ in creaturis relucet, sed etiam ad illas pertingit quæ in solo Deo manent. *S. Andreas Cret. de orat. assumpt.* Hæc est declaratio profundorum Divinæ incomprehensibilitatis: hic est scopus qui excogitatus est ante sæcula. Unde *S. Chrysolog. Sermon. 141.* Quantus sit Deus, satis ignorat ille, qui hujus Virginis mentem non stupet, animum non miratur, *Exod. 37.* scribitur. *Fecit Beseleel arcam:* hoc significat Deus fecit arcam in umbra, quid hoc? Arca est Virgo. Figura & imago Patris Filii, umbra rudior quidem imago, sed tamen est imago corporis, à quo jacitur; hanc arcam in umbra fecit Deus, ut sit umbra Dei. quod expressit *S. Iohannes Damasc. relatus in Meneæ 9. Martij.* Sine ullo conjugij usu sæcundata, nihilo tamen fecus perennas ut Virgo, repræsentans in temetipsa imagines, sive symbola ipsissimæ Divinitatis Filij sui: Nimirum communicavit illi gloriam suam Deus Pater, id est Filium. *S. Bonav. speculi c. 7.* Plena est tota Maria relucente in se plenissimè Divinâ gloriâ, gloria verò Patris est Filii ut Scriptura attestatur. *Dion. Carth. lib. 4. de laudib. Virg. artic. 15.* B. Virgo est simulachrum præclarissimum splendidissimumque contemplandi altissimum, post Christi humanitatem & simulachrum in quo Beati, admirandæ Trinitatis bonitatem, pietatem, charitatem, omnipotentiam, sapientiam, liberalitatem, misericordiam, æquitatem limpidissimè ac jucundissimè contemplantur. Et ut idem art. 25. Palam est nihil in creaturis Genitrici Dei Deo similis, atque vicinius posse consiliter: *S. Bern. Senensis sermo 1. Sermon. 6. art. 1. cap. 11.* confert Virginem Sanctam cum Deo quoad creationem primi & secundi Adam. Et sic ait: Deus formavit hominem de limo terræ & Maria eum formavit de purissimis sanguinibus suis, & de purissima carne sua, quæ prævalet rebus omnibus Mundi. Deus impressit in hominem decorem imaginis suæ: gloriosa Maria impressit in eum imaginem suam, nam sicut ipsa fuit pulchrior omnium fæminarum, sic Iesus est pulchrior & speciosior formâ præ Filijs hominum. Deus fecit hominem sine passionibus, famis, sitis, caloris, frigoris & consimilium; & sedula Mater Iesu & præ cunctis hominibus pia, omnibus passionibus ejus occurrebat, scilicet fami, siti, nuditati, frigori, calori, sicut status pauperimus exigebat. Vestivit Deus pellicea veste hominem,

minem, & Virgo Benedicte vestivit eum in præsepio suis pauperculis pannis, & processu temporis, tunicam ei inconsutilem fecit, quæ prævaluit omnibus vestibus Mundi. Docuit DEUS hominem sapientiam; & sapientissima & prudentissima Virgo Maria docuit Christum puerilia nociva fugere, & sequi eam: nutrit DEUS hominem de fructibus paradisi, & B. Virgo &c. Plura his addit *S. Anselm. lib. de cell: Virg: c. 1.* Sicut DEUS suâ potentia parando cuncta Pater est Deus omnium; Ita B. Dei genitrix Maria cuncta reparando Mater est & Domina rerum, DEUS enim est omnium Dominus, singula in sua natura propria visione constituendo: & Maria est Domina rerum singula congenitæ dignitati, per illam quam meruit gratiam constituendo. Et quemadmodum DEUS ex substantia genuit eum, per quem cuncta originem dedit; Ita B. Virgo de sua carne Mundissima peperit illum, qui decorem primæ creationis omnium, cunctis restituit. Prosequitur id ipsum *Dion: Carb: lib. de laud: Virg: art: 3.* Quemadmodum superemifericordissimus DEUS nullum bonum quamvis extra charitatem factum deserit irremuneratum, sic Deiformis Domina pijsima Virgo Maria nullum obsequium sibi impensum relinquit impræmiatum.

4. Quia quandam æqualitatem habet cum Deo.

Paulus de Heredia tract: de B. V. Conceptione. Tot sunt Mariæ perfectiones, ut si nos effingeremus Deum creare alterum mundum huic consimilem, qui millio repleretur, & in hoc quo sumus non essent nisi cardueles & aves, quarum penne linguæ efficerentur, quæ nihil aliud canerent, quàm gloriosæ Virginis laudes, cantibus varijs, ita quod ante cecinerint amplius reperere non possent, eæq; aves non comederent nisi granum millij, triginta millibus annis, prius millium absumerent, quàm laudes Virginis gloriosæ finem consequi possent, cum sint infinitæ. *Hymn: Joan Hondemius.* Angelorum si linguis clamitem parum erit quodcunque recte in laude tua, quâ trahis alitem Majestatis ad carnis limitem. *Et in hymno de Excell: Dei: Verbi Princeps Paulus opprimitur, si te satis laudare nititur, Augustini sermo repræmitur, Auri lingua Joannis labitur, Pius tibi cedit Ambrosius, Leo Papa nil dicit plenius, laudi subest facer Gregorius, & Translator silet eximius.* Et quid dicam elinguis copia, Cherub mutus, habent ingenia mira laudis tuæ magnalia. Dicat Verbum per quod sunt omnia.

Ita argumet *S. Bernardin, Senensis tomo 1. serm: 61. c. 120.* Quod DEUS generaret Deum, non requirebatur in Deo dispositio, cum ei ex natura conveniret ut per viam naturæ intellectus produceret Verbum per omnia sibi æquale: imò impossibile est, quod non generaret Verbum propter suam fecunditatem; sed quod femina conciperet, & pareret Deum, fuit miraculum miraculorum, oportuit enim, ut sic dicam, feminam elevari ad quandam Divinam æqualitatem, per quandam quasi infinitatem perfectionum, & gratiarum. Cui multum consonat quod dicitur

Leontius

Leontius Cyr. Neapolitanus hom. in s. Simeonem, Divinæ, ait Virgo, ac consubstantialis Trinitatis sui effecta particeps. Ut quodam sensu facta sit complementum Trinitatis. Ita H. Chius Jerosol. hom. 2. Arca Noë duas, aut tres contignationes, & mansiones habebat, Maria autem Universum Trinitatis complementum. Et quod dixit Andr. Cret. Or. 1. 2. Compendium incomprehensibilium perfectionum DEI. Quod fortè respicit Buteo in hymno, ubi Virginem vocavit Radium solis intelligibilis, Et Chrysippus Orat. de Deipara, Radicem honorum omnium. Et Epiphanius orat. de laudibus B. V. Radium gloriæ, Et Bonav. in psalm. Mari. Aulam solis. Et Andreas Cret. orat. 2. de Assumpt. Rem illam magnam venerandæ œconomix, quam cupiunt Angeli inspicere, Damian. serm. de Nativitate B. V. Illa quæ instar cæli totius Divinitatis meruit esse Sacrarium.

5. Quia Spiritum Sanctum magnificavit.

s. Josephus Confessor in Menais 2. Jan. ode 5. Ita Sanctam Virginem salutat. Ave quæ es pratum totius fragrantix sancti Spiritus, sed quomodo magnificaverit Spiritum sanctum exponet nobis Tuitiensium Abbas Rupertus in cap. 1. Matthæi. Spiritus S. maximè in hoc facto nominatur: nusquam enim antè absolute Spiritus Sanctus, sed relativè scribitur Spiritus Dei, sive Spiritus Domini, ab hoc ferè loco primum insonuit in auribus nostris, hoc reverendum & insigne vocabulum, proprium atque absolutum Spiritus Sanctus, ubi Angelus ad Mariam dixit: Spiritus S. superveniet in te, quam ob causam, nisi quod cum magna reverentia cogitandum sit, maximè ex hoc opere, quod in Maria operatus est, claruit hic Spiritus Domini, quod verè Sanctum est. Meritò alicubi Sanctam Virginem Ecclesia Catholica appellat Sacrarium Spiritus S. in quo ut in loco proprio magis clarescit, & colitur.

6. Quia DEI amica intima.

Qui vel aspexerit Canticum Cantorum, statim id clarissimè cognoscet sed audiatur etiam s. Anselmum lib. de Excell. V. cap. 4. Estne putatis ulla mens hominis, quæ modum hujus dilectionis, quam Deus ad Virginem habuit, queat penetrare? Et ulterius. Potestne quæso ullus hominum, aut Angelorum ipsius amoris immensitatem penetrare. Ita Deus amavit Mariam, sed & Maria DEUM ex sensu s. Bernardini tom. 2. serm. 51. cap. 2. Statim in utero amorem incepit ob acceleratum usum rationis, ubi jam perfectissimas contemplationes inclusa utero Matris exercebat. Ecce enim amorem. Idem tom. 1. sermone 61. art. 3. cap. 3. docet. Nè somno quidem interrumperebat. s. Anselmus de Excell. Virginis cap. 4. Quantus hic amor fuerit, declarat, cum dicit: Superat omnium Creaturarum amores, & dulcedines, magnitudo amoris Virginei in Filium suum & dulcedinis immensitas quæ exultabat & liquebat in Dominum Deum suum.

Vicissim Amorem Dei erga Virginem describit S. Bonav. in speculo ubi dicit c. 6. Te ipse Rex Regum ut Matrem veram & decoram Sponsam præ omnibus diligens, amoris affectu associat. S. Ansel. De Excell. Virg. c. 4. Ostendit eum amorem Christi erga Matrem, quo nullum putemus esse majorem, ex hujus amoris vehementia procedit id, quod firmissimè S. Bernardinus Serm. 15. de Festis B. V. cap. 3. asseruit Christum potius venisse, pro sola Virgine redimenda, quam pro cæteris omnibus hominibus. Ratio potest esse, quia cæteri sunt famuli, illa Mater. Quod tangit Ernestus Pragenfis Archiep. Marialis c. 1. ita discurret. Dico si inter amicos tanta est unitas animorum ut secundum Philosoph. Ethic. 9. Amicus sit quasi alter idem, & si multitudinis credentium cor fuit unum & anima una; Quanta putas fuerit, inter Matrem & Filium, & talem Matrem, & talem Filium unitas animorum, quanta inter illos extiterit consolatio, solatium charitatis, societas Spiritus, viscera pietatis? istam unitatem videtur magis eructare, quam dicere, quæ dicit cant. 2. Dilectus meus mihi & ego illi. Acquisitione junguntur isti duo Dativi, quia utrique est datio, utriusque acquisitio, non est ibi verbum copulans, quia ipse dilectus est Verbum, & copula & amor & nexus & vinculum, si tamen opus copulæ, ubi est unitas, & identitas. Hinc est quod sicut in illa excellentissima unione Verbi & carnis, tanta fuit facta unitas, ut sibi invicem communicent proprietates; ut dicatur: Puer iste creavit stellas, & Creator stellarum involuitur pannis, ita inter Matrem, & Filium, tanta fuit per gratiam unitas animorum ut sua sibi communicarent nomina, opera magna, ac præconia. Ipse enim Dei Sapiencia JESUS Christus nomen suum quod est Sapiencia, Matri suæ communicat, dicens, Sapiencia 7. Super salutem & pulchritudinem dilexi sapientiam, id est Mariam, unde etiam dilecta est à Domino, sicut & multa alia quæ in laudibus Sapiencia scripta sunt, de ipsa confidenter Catholicè legit, & intelligit Ecclesia, ut est illud Eccles. Ab initio & ante sæcula creata sum. Quasi cedrus exaltata sum. Et similia alia. Sicut enim Pater omne iudicium dedit Filio, ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem, ita Filius opera sua, & beneficia quæ fecit nobis, & facit, adscribit Matri, ut omnes honorificent Matrem, qui honorificant Filium. Unde potest dicere dilectus meus adscribit mihi beneficia sua, & ego illi mea. Hinc quod liber ille canticorum, vel illæ duæ Beatissimæ Animæ sive Personæ, JESUS & Maria, alternatim se invicem collaudando quasi contendere videntur. Canticum Canticorum dicitur, sive Cantica Canticorum, quia omnia genera musicorum, omnes linguas hominum, & Angelorum excedunt laudes illæ, laus verò Dei non est sterilis, facit talem qualem dicit, nisi invenerit jam talem. Virgo itaque Sancta, Amica Dei, Columba Dei, tota puchra, tota Dei, sed etiam Deus totus Virginis, totus dilectus. Illa lilium inter spinas; ille lilium convallium. Ille coronat Virginem, illa coronat Deum in die desponsationis suæ. Imò amplius quod facit amor, id quod inter effectus ejus computat Dionys. Areop. de divin. nomin. c. 4.

Facit extasim Divinus amor, non dimittens sui ipsorum esse amantes, sed amarorum. Quocirca Deus erat Virginis, & Virgo Dei, ita S. Paulus amans dicebat. *Virgo ego sum non ego, sed vivit in me Christus.* In quam rem facit quod dixit Petrus Damiani *serm. de Annunt.* A Domino electam & præelectam, totam eam rapturus erat sibi Spiritus S. & cælestibus insigniturus ornamentis. Inde veneratio tanta secuta in Angelis, quantam in uno eorum notavit *Laur. Justinian. Sermon. de Annunt. ipsius (Virginis) gratiæ plenitudinem cælestis nuntius præsensit, cognovit, manifestavit, & dixit: Ave gratiæ plena, salutat illam tanquam sibi Dominam honoreque dignissimam, atque à Deo singulariter electam, & dilectam.*

7. Quia adhuc in terris admissa ad Visionem beatificam.

Consentiunt in hoc non pauci Patrum ac Doctorum. *Rupertus lib. 3. in cantie.* Albertus Magnus in *Mariali cap. 132.* S. Antoninus 4. p. tit. 15. c. 17. Gerson in *Magnificat. Divins. Caribus.* & multi Scholastici inter quos *Suarez in 3. p. disputat. 19. sect. 4. idem sensisse videtur S. Cyprianus sermone. de Nativitate.* Virgini debebatur abundantior gloria, quâ Spirituali, & corporali intus, & extra Christi præsentia fruebatur. S. Hieronymus *tomo 9. Sermon. de Nativitate.* Quotidie Divinâ visione fruebatur, quæ eam à malis omnibus custodiebat, & bonis omnibus redundare faciebat. S. Petrus Damian. *serm. 1. de Nativit.* Considera quia ipsa est, quæ in contemplatione dignitatis supervecta dulcedinem, in ipsius Dei substantiam lucidiores defixit obtutus; sed ut certum videtur non fuisse illi hanc visionem toto vitæ continuam tempore, ita ambigitur quando fuerit concessa. Alij in conceptione sua, alij in Filij, Alij in ejusdem nativitate, alij in resurrectione, alij denique putant in morte, sed Gerson in *Magnificat. alphabeto 82. Lit. Q.* Lumen illud immensum stillabat aliquoties ad oculum mentis, intuendum se inde præbens, qualiter in via vidisse DEum Moyses, & Paulus existimantur. S. German. *Constantinop. orat. in dormit.* In hoc mundo Virgo degens, non peregrinabaris à Cælesti commercio. Subscribit illi *Rupert. lib. 3. in Cant.* Si enim dixit quisquam se fuisse raptum in paradisum, sive usq; in tertium cælum, & audisse arcana verba quæ non licet loqui, quantò magis tu Regina Cælorum per sæpe Cælestibus interfuisti?

8. Quia est Delicia Dei.

Merito à *Laur. Justiniano serm. de Nativit.* B. Virg. appellatur Filia præelecta Patris æterni. A S. Method. *orat. de Hipap.* Thesaurus amoris Dei Patris. Erat enim ut S. Bonav. *docet speculi, c. 5.* verè Paradisus Dei in benedictionibus multiplicium deliciarum spiritualium. Quod veluti prosequendo *Petrus Damian. serm. de Annunt.*

Annunt.

Annunt. ait. Locum voluptatis, intelligo uterum Mariæ, in quo cumulavit omnes delicias deliciarum Dominus, de cujus delicijs S. Spiritus admiratorio sermone in amoris sui cantico sic eructat: *Quæ est ista que ascendit de deserto delicijs affluens?* Nunquid in Angelis habet voluptatem Altissimus? in quibus ipse reperit pravitatem? nunquid in stellis? nunquid in igne? &c. Non est locus voluptatis Deo: nisi uterus Virginis. *Hinc Sophron. dicit de Assumpt.* Verus Virgo hortus deliciarum, *S. Bernardinus tom. 3. serm. 11. art. 2. cap. 1.* Beatam Virginem vocat Requiem Christi ex *Psalmo 131.* Non tantum quia in ea novem mensibus requievit: Verum quia plus per quietum amorem requievit in ea, quam in tota alia creatura rationali. Unde illæ voces in Cantico. *Veni columba mea, immaculata mea, jam enim hinc transijt, imberabit & recessit. Veni de libano Sponsa, veni coronaberis.* *S. Aug. de trinitate.* Hominem peperit Virgo decora, Virgo Sponsa, tota pulchra, tota speciosa, flos florum, Virgo Virginum, Regina Cæli, mundi gloria, ô digna digni, ô immaculata immaculati, ô sancta Sancti, ô Maria splendor mundi, gloria Cæli, qualem Filium nobis peperisti! ô felix fœmina inter cæteras benedicta, cujus Venter fuit reclinatorium Dei, sacrarium Spiritus Sancti, lectus eburneus Christi, thalamus Divinæ majestatis, & quia amor Divinus in quos fertur facit magis amabiles, amabiles verò reddit pulchritudo. Magnus infert *August. tom. 3. tract. 9.* Quantum in te crescit amor Dei, tantum crescit pulchritudo, quia ipsa charitas animæ est pulchritudo. Et ante *S. Aug. D. Dionysius de Divin. nomin. cap. 4.* Deus mittit universis justis pulchrificas radij sui irradiationes. Si universis? quid illi, quæ juxta *S. Bonaventuram in speculo Mater* ditissima, quæ clavem thesaurorum SS. Trinitatis, & thesaurum indeficientem Dei hæreditatis tenet? clavem scilicet pulchritudinis, formositatis, amabilitatis; Vide quò hic amor progreditur, & audi mellifluum Doctorem *serm. signum magnum.* Quam familiaris facta es ô Domina! quam proxima, imò quam intima fieri meruisti, quantam invenisti gratiam apud DEUM (Audi delicias amorem seu potius spectata) in te manet & tu in eo! & vestis eum, & vestiris ab eodem vestis eum substantiâ carnis, & ille te vestit gloriâ majestatis suæ! vestis solem nube, & ipsa sole vestiris! *S. Joan. Damascenus 27. Jan. ode 5.* vocat illam Suave spirans olfactorium Numinis.

9. Quia est gaudium SSmæ Trinitatis.

Postquam in sermone suo cap. 1. versus finem quem *S. Brigittæ* dicitur Angelis, descripsit, ex quam selectis elementis corpus B. Virginis fuerit compositum, addit: Et ideo ô Maria à principio omnia creanda in Dei conspectu, ad ejus gaudium maximum, plurimum excellebas &c. Unde sicut Trinitatis Personis de te erat unum gaudium, ita ad te omnes unam habent charitatem, *Et cap. 2.* Gaudebat Noe de

arca

arca sua antequam fabricaretur, gaudebat summè de te Deus antequam te crearet. Ubi Angelus comparat Arcam cum S. Virgine. Et *cap. 3.* Diligebat Abraham Patriarcha Filium suum Isaac, statim cum illi Deus filium nasciturum promisit multis annis antequam conciperetur; sed majori charitate te ô dulcissima Virgo Maria, antequam aliquid crearetur, ipse Deus omnipotens diligebat, quia præsciebat ab æterno, te sibi ad magnum gaudium nascituram, & pergit Angelus in comparatione Isaac cum Virgine. Sed *cap. 8.* amplius quid habet. O Domina spes nostræ salutis, honoris Dei corona justè appellari poteris. *Cap. 10.* Venerabilis Anna verè nuncupari potest omnipotentis Dei gazophylacium, quia ipsius thesaurum sibi super omnia sibi amabilem recondebat in utero suo; ô quam propè erat jugiter cor Dei huic thesauro! ô quam piè & alacriter huic thesauro oculos suæ majestatis infixit! qui postmodum in Evangelio suo sic ait. *ubi est thesaurus tuus, ibi est cor tuum.* Verè in Virgine fuit cor Dei.

10. Quia est omnia DEO,

Fontem illam DEO esse, in quo sumus visuri DEum, asserit *Sophron. serm. de Assumpt.* Virgo est fons signatus totius Trinitatis sigillo, ex quo fons vitæ manat in cuius lumine videbimus lumen. *Isid. Jerosol. lib. de laud. Virg.* vocat Trinitatis complementum, nimirum in his quæ à S. Trinitate, circa humani generis redemptionem præfinita fuerunt. *S. Epiphanius serm. de Deip.* cælum, templum & thronum Divinitatis. *S. Chrysologus templum,* ita enim *serm. 144.* Virgo factum est magnum Deitatis templum, quæ erat pusillum humanitatis hospitium. Consonat *S. Damascen. lib. 4. de fide cap. 5.* postquam Virginem cum templo Salomonis comparavisset dixit. Ad hunc modum Virgo Sanctissima Sanctitatem consecratur, sanctumque & admirabile ac Summo Deo dignum templum extitit, templum Dei sanctum. Sed *S. Anselmus* plurima coacervat quæ Deo in se Virgo sanctissima exhibet, ita enim loquitur de illa *lib. de laud. Virg. cap. 22.* Virgo, Virgula radices, gemmula floris, aurora solis, nutus Patris, genitrix & germana Filij, & simul sponsa, & felix vernacula; sanctarum foetus animarum, supernorum Regina Civium, columba inter sexaginta reginas. Fuit enim columba adhuc in foraminibus petræ id est originis. De qua *Isa. 55. Attendite ad petram unde excisi estis,* quia scilicet in origine sua immaculata & innocens, inter ipsas Reginas una columba; nec primam visa habere similem, nec sequentem. Semper pura, semper columba, evolans super Reginas. Verùm adhuc pleniore calamo has Virginis definitiones exhibet *S. Bernardus serm. 3. super salve Regina; aut quisquis ille est.* Ipsa tabernaculum Dei, templum, domus, atrium, cubiculum, thalamus, sponsa, filia, arca diluvij, arca testamenti, urna aurea, manna, virga Aaron, vellus Gedeonis, porta Ezechielis, civitas Dei, cælum, terra, sol, luna

B

stella

stella matutina, aurora, lucerna, tuba, mons, fons, hortus, lilium convallium, desertum, ipsa est terra promissionis lacte & melle manans, stella maris, navis, via in mari, figena, vinea, ager, arca, horreum, stabulum & præsepe, subjugale, apotheca, aula, turris, castra, acies, populus, regnum, sacerdotium, ovis, paucua, paradus, palma, rosa, fluvius, porta, columba, columna, vestis, margarita, candelabrum, mensa, corona, sceptrum, panis, oleum, vinum, arbor, virga, cedrus, cypressus, platanus, cinamomum, balsamum, myrrha, thus, oliva, nardus, crocus, fistula, calamus, storax, soror, & mater est, & ut breviter concludam de hac, & ob hanc & propter hanc totus mundus factus est, & hæc gratiâ Dei plena est, & per hanc redemptus homo est, Verbum Dei caro factum est, Deus humilis, homo sublimis, uno verbo Virgo & Deus omnia.

CAPUT II.

Beatam dicit Mariam Christus Dñs.

1. Quia quodammodo est idem cum illa.

TEstatus id *Dionys. Caribus lib. 10. de præconiis Virginis art. 21.* Unio ex amore procedit, tantò itaque specialius, ac eminentius DEUS dilectus & prælegit Mariam, quantò intimius, propinquius, ac familiarius se illi univit, sed huic Virgini se Deus conjunxit, non solum per gratiarum charismata, per illuminationem, per dilectionem, aut adhesionem extrinsecam, sed etiam per naturalem, ac realem quandam identitatem, quia factus est aliquid ejus, eo modo, quo proles est aliquid sui Parentis, etenim aliquid substantiæ Virginis sacre assumpsit, & hypostaticè, atque realiter sibi univit, & habitavit in medio ejus. Idem asseruit *Arnoldus Carnotens.* Una est Mariæ & Christi caro, unus spiritus, una charitas, ex quo dictum est ei Dominus tecum, inseparabiliter perseveravit promissum & donum: & Filij gloriam cum Matre non tam communem judico, quàm eandem. Et hæc quidem de Virgine ratione Maternitatis. Alia est unio quæ procedit ex amore, de hac *S. Anselmus lib. de excellentia Virg. capite 3.* Amorem quem Pater & Mater filijs debent, Filio suo debet hæc felicissima Mater, amorem etiam quem debet quilibet filius simul suo Patri & Matri, ille Filius veræ Virginis debet soli Matri: Et quia ut docet *Albertus Magnus*, anima plus est ubi amat, quàm ubi animat. Anima itaque JESU plus fuit in Maria, quàm in JESU, & anima

Marie